

Министарство Рударства и Енергетике
РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја
РЕПУБЛИКА СРБИЈА

0801- 1185/1
Београд, 19.09.2022. године

Поштовани,

Према допису Министарства Рударства и Енергетике бр. 312-01-1227/4/2022-06 од 05.09.2022. године, Институт за физику у Београду прослеђује следећи План уштеде електричне енергије. Исти документ прослеђујемо и нашем ресорном министарству.

План је основа за мере штедне електричне енергије на Институту које смо почели да имплементирамо од почетка текућег месеца. У процесу смо сталне провере потрошње електричне енергије Института као целине, а истовремено и наших највећих потрошача. Сходно прикупљеним резултатима ћемо даље адаптирати План уштеда.

Са поштовањем,

ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА ЗА ФИЗИКУ
Института од националног значаја за Републику Србију

др Александар Богојевић

ПЛАН УШТЕДЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ У БЕОГРАДУ
Институт од националног значаја за Републику Србију

Општи оквир

Желимо да се захвалимо Влади Републике Србије што је суштински помогла око цене електричне енергије у периоду од 01.09.2022. до 31.12.2022. године. Имајући у виду енормна поскупљења цена енергената у свету, без овакве помоћи Владе наша институција не би била у могућности да даље настави процес рада и тако реализује своју важну друштвену улогу.

Узимајући у обзир ову помоћ државе, цена MWh нам је у наведеном периоду повећана са 75 на 95 Евра. Институт има стабилну потрошњу од око 100 MWh месечно. Под оваквим условима **непромењени ниво потрошње струје би за Институт представљао повећање укупних издатака од око 3000 Евра, односно 30%.**

Као и све друге научноистраживачке организације у земљи, Институт за физику све рачуне покрива из директни материјални трошкови (ДМТ1) Министарства за просвету, науку и технолошки развој (МПНТР) који се уплаћују месечно према формули која се утврђује почетком године и која зависи од броја запослених истраживача. Број истраживача се није променио, формула МПНТР се у овом периоду неће променити, повећање издатака није могуће (непрофитна институција). **Последица овога је да ми морамо изнаћи начин да смањимо потрошњу струје за 30%. Ово је изузетно тешко учинити а да се при томе не наруши процес рада, но то је задатак пред нама и основни циљ овог документа.**

Највећи потрошачи

Институт за физику, као први институт од националног значаја за Републику Србију, је уједно и **домаћин највећег дела напредне научне и иновационе инфраструктуре наше земље. Реч је о капиталној опреми вредној више милиона евра обезбеђеној из националних и међународних извора и распоређеној у четири национална и ЕУ центра изврности Института.**

Наведена инфраструктура је један од важних разлога зашто је Институт за физику израстао у једну од водећих истраживачких и иновационих центара у нашем региону, зашто се у ову институцију враћа велики број наших стручњака из дијаспоре, зашто смо постали први институт од националног значаја, те зашто се у овој кући образују кључни стручњаци који се касније запошљавају у нашем ИТ сектору. Иста инфраструктура представља један од кључних разлога зашто је Институт управо у процесу два стратешка

оснажења: Верокио пројект који финансира Влада Републике Србије као приоритетни пројекат, и SAIGE пројект који финансирају Светска банка и ЕУ.

Истовремено, наведена опрема Института уједно представља највеће потрошаче електричне енергије. Потребно обезбедити услове за значајно смањење потрошње електричне енергије, а тиме и за значајно смањење степена искоришћености постојеће инфраструктуре. Овај документ покушава да изнађе основне смернице како би се ово реализовало. Ово ће свакако неповољно утицати на реализацију задатка Института.

На краћој временској скали (неколико месеци) је могуће донети мере које доводе до тражене уштеде а да при томе не дође до трајнијих негативних последица по институцију и њен рад, што је управо циљ наведеног Плана штедње. У нешто дужем временском оквиру, међутим, оваква штедња би имала видне и иреверзибилне негативне последице. На нама је да о овоме обавестимо МПНТР и Владу и да уз њихову помоћ изнађемо боља решења.

Договарање унутар колектива

У прве две недеље текућег месеца је организован читав низ састанака управе Института са руководиоцима лабораторија, центара изврности, одељења, иновационог центра и повезаних предузећа. На састанцима је пренета ситуација, руководиоци су упознати са општим мерама које је Институт одмах почео да примењује, о потреби да даље о свему обавесте запослене за које су одговорни и у најкраћем времену кабинету директора упуте планове уштеда својих организационих јединица. **Основни експлицирани циљ је да покушамо да заједничким трудом смањимо потрошњу струје до потребног нивоа, а да при томе (ако је то могуће) не ограничимо рад капиталне научне инфраструктуре.**

Све ове активности су реализоване по договору, а планови организационих јединица су послужили као основа овог Плана уштеде. Сви запослени су независно обавештени о мерама штедње писмом директора од 15.09.2022. године. На управи Института је да прати процес и прилагођава га ситуацији и горе декларисаном циљу.

Прве мере

Следеће мере се већ имплементирају:

- ❖ Забрањено је коришћење клима уређаја било за хлађење или догревање. Тренутно, изузеци су системи који су асоцирани са радом научне инфраструктуре. Иста забрана важи за грејалице, уљане радијаторе и сл. Ово је изузетно важна мера, а службе од сада ово редовно проверавају њену имплементацију (како у току, тако и након радног времена).

- ❖ Ниво осветљења у ходницима је смањен, исто важи и за ноћно осветљење плаца и објекта Института. У тоалетима се инсталирају сензори за аутоматско паљење и гашење светала.
- ❖ Имплементирају се посебне мере штедње у повезаним предузећима, радионицама, иновационом центру и ресторану Института.
- ❖ До почетка грејне сезоне се разматра замена преосталих уљаних радијатора и укључење тих просторија на централни грејни систем. У складу са финансијским могућностима ћемо покушати да заменимо и део преосталих старих прозора ПВЦ столаријом.
- ❖ Пратићемо имплементацију предложених мера по свим организационим јединицама. Желимо да истакнемо добро образложене мере штедње које су донели непосредни руководиоци, а посебно предложене мере заштите капиталне опреме од струјних удара које треба да очекивати у наредном периоду као последице хаваријских и других искључења струје.
- ❖ Наравно, парати се укупна потрошња електричне енергије (месечни рачуни), али и потрошњу по појединачним разводним орманима и већим потрошачима. Остварени резултати ће се уграђивати у даље разраде мера штедње.